

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 134,001107

תנ"ך

יחידת הלימוד הרביעית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד ובו שמונה שאלות.
עליך לענות על חמש שאלות. $20 \times 5 = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. בסס את דבריך על הכתוב.
- הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

ענה על חמש מן השאלות 1-8 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. קרא שיר השירים, א', 5-8.

ה שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה בָנוֹת יְרוּשָׁלַיִם כְּאֶהְיֶה
ו קָדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה: אֶל־תִּדְאֹנִי שְׂאֵנִי שְׁחֹרְהוֹת שְׁשׂוּפְתַי
ז הַשֶּׁמֶשׁ בָּנִי אֲמִי נְחֹרֹבִי שְׁמֹנִי נִטְרָה אֶת־הַפְּרָמִים כְּרָמִי
ח שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי: הַגִּידָה לִי שְׂאֵהֲבָה נִפְשִׁי אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה
תִּרְבִּיץ בַּצְהָרִים שְׁלֹמֹה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֲדְרֵי חֲבָרִיךְ:
אֶסְלֵא תִדְעֵי לָךְ הִפָּה בְּנָשִׁים צֹאֵי־לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצֹּאֵן
וְרַעֲלִי אֶת־גְּדִיתְךָ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרָעִים:

א. דברי הנערה לבנות ירושלים בפסוקים 5-6 מדגישים את הניגודים שבינה וביניהן

ואפשר לפרשם בשתי דרכים: דברי התנצלות או דברי גאווה.

הסבר את הניגודים בין הנערה לבנות ירושלים, על פי שתי דרכי הפירוש. (8 נקודות)

ב. (1) בפסוקים 7-8 יש ניגוד בין רצונה של הנערה לרצונו של הנער. הסבר מהו הניגוד.

בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

(2) לפניך הערה של עמוס חכם לפסוק 7, הכתובה ברוח הפירוש האלגורי לשיר השירים:

כנסת ישראל זועקת לפני הקדוש ברוך הוא: איכה אתה מניח לצאנך – ישראל –

לךצות במקום רע כזה, בשעבוד מלכויות.

(עמוס חכם, דעת מקרא, "חמש מגילות")

על פי דברי עמוס חכם, האם לדעתך דברי הנערה (= כנסת ישראל) הם בקשה או

התרסה? נמק את תשובתך.

(6 נקודות)

/המשך בעמוד 3/

2. קרא שיר השירים, ג', 1-5.

א
מְשַׁכְּבִי בַּלַּיִלֹת בְּקִשְׁתִּי אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי וְלֹא
ב מְצֵאתִי: אֲקוֹמָה נָא וְאֶסֹבְבָה בְּעִיר בְּשׁוּקִים וּבְרַחֲבוֹת
ג אֲבַקֶּשֶׁה אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מְצֵאתִי: מְצֹאוֹנִי
ד הַשְׂמֹרִים הַסֹּבְבִים בְּעִיר אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי רֵאִיתִם: כְּמַעַט
שְׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמְצֵאתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי אַחֲזֵתִי
וְלֹא אֲרַפְּנוּ עַד-שֶׁהֵבִיאתִי אֶל-בֵּית אִמִּי וְאֶל-חֹדֶר
ה הֹדְרִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּעֵבָאוֹת אוֹ
בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אֶסְתַּעֲרוּ וְאֶסְתַּעֲוֹרְרוּ אֶת-הָאֵהָבָה
עַד שֶׁתַּחֲפֹץ:

א. על פי המוסכמות החברתיות של תקופת חיבור המגילה יש המפרשים שהאירועים שבקטע

זה הם תיאור של חלום ולא של מציאות. הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על הכתוב.

(12 נקודות)

ב. קרא את דברי י' זקוביץ שלפניך.

שיר השירים אינו יצירה אלגורית אלא יצירה שפרשניה כפו עליה פרשנות אלגורית.

(י' זקוביץ, מקרא לישראל, "שיר השירים")

הסבר את הקושי של הפרשנים לפרש את מגילת שיר השירים, ואת הפתרון של הפירוש

האלגורי לקושי זה. (8 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

א וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁכָּטַט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעַב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית
 ב לֶחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו: וְשֵׁם
 הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי-בָנָיו מַחְלֹן
 וְכַלְיוֹן אַפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי-מוֹאָב וַיְהִי-
 ג שָׁם: וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֲמִי וַתֵּשֶׂאֶר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ:
 ד וַיֵּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת שֵׁם הָאֶחָת עֶרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
 ה רות וַיָּשְׁבוּ שָׁם בְּעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיָּמָתוּ גַם-שְׁנֵיהֶם מַחְלֹן וְכַלְיוֹן
 וַתֵּשֶׂאֶר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמְאִישָׁהּ: וַתִּקֶּם הִיא וְכַלְתֶּיהָ
 וַתָּשֶׁב מִשְׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בְּשִׂדָּה מוֹאָב כִּי-פָקַד ה'־
 ו אֶת-עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לֶחֶם: וַתֵּצֵא מִן-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה-
 שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלְתֶּיהָ עִמָּה וַתֵּלַכְנָה בְּדֶרֶךְ לָשׁוּב אֶל-אֶרֶץ
 ח יְהוּדָה: וַתֹּאמֶר נָעֲמִי לְשְׁתֵּי כַלְתֶּיהָ לִכְנֹה שְׂבֻנָּה אִשָּׁה לְבֵית
 אִמָּה יַעֲשֶׂה ה'־ עִמָּכֶם חֶסֶד כְּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם-הַמֵּתִים יַעֲשֶׂה
 ט וְעִמָּדִי: יִתֵּן ה'־ לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה וַתִּשָּׁק
 י לָהֶן וַתִּשָּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה: וַתֹּאמְרֵנָה לָּהֶן כִּי-אַתֶּן נָשׁוּב
 יא לְעַמֶּךָ: וַתֹּאמֶר נָעֲמִי שְׂבֻנָּה בָנְתִי לָמָּה תֵּלַכְנָה עִמִּי הָעוֹד-
 יב לִי בָנִים בְּמַעַי וְהָיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים: שְׂבֻנָּה בָנְתִי לִכְנֹה כִּי זָקְנָתִי
 מִהָיוֹת לְאִישׁ כִּי אֲמַרְתִּי יִשְׁלִי תִקְוָה גַם הָיִיתִי הַלֵּילָה
 יג לְאִישׁ וְגַם יִלְדָתִי בָנִים: הִלָּהֵן וַתִּשְׁבְּרֵנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ
 הִלָּהֵן תַּעֲגִנָּה לְבֵלְתִי הָיוֹת לְאִישׁ אֵל בָּנְתִי כִי-מֵרֶלֶי מְאֹד
 יד מָכֶם כִּי-יֵצֵאָה בִּי יָד-ה': וַתִּשְׁנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה עוֹד
 טו וַתִּשָּׁק עֶרְפָּה לַחְמוֹתֶיהָ וְרוֹת דִּבְקָה בָּהּ: וַתֹּאמֶר הִנֵּה שְׂבָה
 טז יְבִמְתְּךָ אֶל-עִמָּה וְאֶל-אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרַי יְבִמְתְּךָ: וַתֹּאמֶר
 רוֹת אֶל-תַּפְגַּעִי-כִּי לְעִזְבְּךָ לָשׁוּב מֵאַחֲרֶיךָ כִּי אֶל-אֲשֶׁר
 תֵּלַכְתִּי אֵלַיךְ וּבְאֲשֶׁר תֵּלַכְתִּי אֵלַי עִמָּךְ עִמִּי וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי:
 ז' בְּאֲשֶׁר תִּמְוֹתִי אֲמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כֹּה יַעֲשֶׂה ה'־ לִי וְכֹה
 יוֹסִיף כִּי הָמוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

א. קרא את דברי י' צמודי שלפניך.

האקספוזיציה (פסוקים 1-5) מוסרת בתמציתיות את מינימום העובדות הנצרכות להבנת הסיפור. הדיווח הוא ענייני ויבש כמעט כמו פרוטוקול, ועם זאת חדורה בו נעימה רגשית כבושה [באמצעות חזרה בכתוב].

(י' צמודי, **בית מקרא**, "על מגילת רות")

(1) צטט מן האקספוזיציה (פסוקים 1-5) שתי דוגמאות לדיווח ענייני ודוגמה אחת למבע רגשי.

(6 נקודות)

(2) הסבר מהי התרומה של המבע הרגשי להבנת המשך הסיפור בהקשר של נעמי.

(4 נקודות)

ב. בפרק א' חוזר השורש ש-ו-ב בפסוקים אחדים.

(1) הפועל "נשוב" שבפסוק 10 אינו מתיישב עם המשמעות הראשונית של השורש

ש-ו-ב. הסבר קביעה זו. (4 נקודות)

(2) קרא פסוקים 15-16 בקטע שלפניך.

מטרת השימוש בשורש ש-ו-ב בפסוקים אלה היא הדגשה. הסבר מהו העניין

המודגש בכל אחד מהפסוקים האלה. (6 נקודות)

4. קרא רות, ג', 6-14.

וַתֵּרֶד הַגֵּרָן וַתַּעַשׂ
כָּל אֲשֶׁר-צִוְתָהּ חֲמוּתָהּ: וַיֹּאכַל בָּעֵז וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּיטֵב לָבֹו וַיָּבֹא
לְשָׁכָב בַּקֶּצֶה הָעֶרְמָה וַתֵּבֵא בָלָט וַתֵּגַל מְרָגְלֶתָיו וַתִּשְׁכַּב:
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיִּחְרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנֶה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת
מְרָגְלֶתָיו: וַיֹּאמֶר מִי-אַתָּה וַתֹּאמֶר אֲנִכִּי רֹות אִמְתְּךָ וּפְרִשְׁתָּ
כְּנָפְךָ עַל-אִמְתְּךָ כִּי גָאֵל אָתָּה: וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתָּה לַיהוָה
בְּתִי הַיְטִבְתָּ חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן-הָרֵאשׁוֹן לְבִלְתִּי-לָקֵת אֲחֵרִי
הַבְּחוּרִים אֲסִדֵּל וְאֲסַעֲשִׂיר: וַעֲתָה בְתִי אֶל-תִּירְאִי כָל
אֲשֶׁר-תֹּאמְרִי אַעֲשֶׂה-לָּךְ כִּי יוֹדַע כָּל-שַׁעַר עִמִּי כִּי אִשְׁתָּ
חֵיל אָתָּה: וַעֲתָה כִּי אֲמַנֶּס כִּי אִם גָּאֵל אֲנִכִּי וְגַם יֵשׁ גָּאֵל
קְרוֹב מִמֶּנִּי: לִינִי הַלַּיְלָה וְהִיָּה בַּפֶּקֶד אֲסִיגְאֶלְךָ טוֹב יִגָּאֵל
וְאֲסִיגְאֵל יַחֲפִץ לִגְאֹלְךָ וְגִאֲלֶתְיָךְ אֲנִכִּי חֵי-הַשָּׁכֵב עִד-
הַפֶּקֶד: וַתִּשְׁכַּב מְרָגְלֹתָיו עִד-הַפֶּקֶד וַתִּקֶּם בַּטָּרוֹם יָכִיר אִישׁ
אֶת-דַּעְהוּ וַיֹּאמֶר אֶל-יְוָדָע כִּי-בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָן:
בְּטָרוֹם

א. (1) המעשים של רות המתוארים בקטע זה היו עלולים להיחשב לא יאיים בתקופתה.

הסבר קביעה זו לנוכח הנאמר בפסוק 14.

(6 נקודות)

(2) קרא גם רות, ב', 12.

דברי רות שבפסוק 9 בקטע שלפניך רומזים לברכה שבעוז מברך אותה ברות, ב', 12.

הסבר את הרמז שבדברי רות. (6 נקודות)

ב. קרא את פסוק 10 בקטע שלפניך, רות, א', 8-10, ב', 18-20, ד', 13-22 וגם את דברי

המדרש שלפניך.

אמר רב זעירא, מגילה זו [...] למה נכתבה? ללמדך כמה שכר טוב לגומלי חסדים.

(רות רבה, ב)

הסבר כיצד המעשים המתוארים בפסוקים אלה מבססים את דברי ר' זעירא. (8 נקודות)

/המשך בעמוד 7/

5. קרא קהלת, ב', 26-24; ג', 15-14.

קהלת, ב', 26-24

כד
אֵין-טוֹב בָּאָדָם שְׂיֹאכֵל
וְשִׁתָּה וְהִרְאָה אֶת-נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם-זֶה רֵאִיתִי אָנִי
כה
כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא: כִּי מִי יֹאכֵל וּמִי יִחַשׁ חוּץ מִמּוֹנִי:
ס
כִּי לָאָדָם שְׂטוֹב לִפְנֵי נָתַן חֲכָמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה וְלִחוּטָא
נָתַן עֲנָנִין לְאֶסְףָּ וּלְכַנּוֹס לִיתֵּת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם-זֶה
הַכֹּל וְדַעוֹת רוּחַ:

קהלת, ג', 15-14

יד
יְדַעְתִּי כִּי כָל-אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה
לְעוֹלָם עָלִיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמּוֹנִי אֵין לְגָרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עֹשֶׂה
טו
שִׁירָאוֹ מִלִּפְנֵי: מִה-שְׁהִיָּה כָּבֵד הוּא וְאֲשֶׁר לִהְיוֹת כָּבֵד הִיָּה
וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת-נִרְדָּף:

קרא את הקטע ממאמרה של שרה יפת "חירות הרוח – משנת קהלת לדורות".

את הסיבה למציאות הקשה השוררת בעולם מוצא קהלת באלוהים עצמו ובדרך שבה הוא מנהיג את העולם [...] מול אלוהים צודק ומוסרי, המודד לאדם את מה שמגיע לו במידות הצדק, וגומל טוב לבני אדם במידת החסד, מציג קהלת אלוהים אחר, רחוק, שרירותי, שדרכיו אינן מובנות, והוא מסתיר אותן מן האדם בכוונה. כל מה שהאדם צריך, לפי קהלת, איננו להתקרב אל האלוהים ולאהוב אותו, אלא לפחד ממנו ולהתרחק מפניו.

א. הבא ראיה מקהלת, ב', 26-24 ומקהלת, ג', 15-14, היכולה להוכיח את דברי שרה יפת

שלפניך, והסבר את הראיות. (10 נקודות)

ב. חז"ל התלבטו אם יש לכלול את ספר קהלת בקנון המקראי.

הסבר את ההתלבטות של חז"ל, על סמך דברי שרה יפת בקטע שלפניך. (10 נקודות)

6. קרא קהלת, י"א, 1-8.

א
ב פני המים כִּי-בָרַב הַיָּמִים תִּמְצָאֲנוּ: תֵּן-חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם
ג לְשִׁמוֹנָה כִּי לֹא תִדַּע מִה-יְהִיָּה רָעָה עַל-הָאָרֶץ: אִם-יִפְּלֹאוּ
הָעֵבִים גִּשְׁם עַל-הָאָרֶץ יִרְיָקוּ וְאִם-יִפּוֹל עֵץ בְּדָרוֹם וְאִם
ד בְּצִפּוֹן מִקּוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא: שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע
ה וְרֹאֶה בְּעֵבִים לֹא יִקְצוֹר: כְּאִשֹּׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מִה-דֶּרֶךְ הָרוּחַ
וּכְעֲמִים בְּבִטָּן הַמְּלָאָה כָּכָה לֹא תִדַּע אֶת-מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים
וְאִשֹּׁר יַעֲשֶׂה אֶת-הַכֵּל: בִּפְקוֹר זֶרַע אֶת-זֶרְעֶךָ וְלַעֲרֹב אֶל-
ז תַּנַּח יֶדְךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אִי זֶה יִכְשֹׁל הַזֶּה אוֹ-זֶה וְאִם-שְׁנִיָּהם
ח כְּאֶחָד טוֹבִים: וּמִתּוֹק הָאֹר וְטוֹב לַעֲיִנִים לִרְאוֹת אֶת-
הַשָּׁמֶשׁ: כִּי אִם-שְׁנֵים הִרְבָּה יַחִיָּה הָאָדָם בְּכֹלֹם יִשְׂמַח וַיִּזְכֹּר
אֶת-יָמָיו הַחֹשֶׁךְ כִּי-הִרְבָּה יְהִי כָל-שָׁבָא הַבָּל:

א. בפסוק 1 ובפסוק 7 קהלת משתמש במטפורות מחיי היום-יום כדי להביע רעיונות.

(1) הסבר כל מטפורה בהקשרה, בכל אחד מן הפסוקים. (6 נקודות)

(2) לנוכח הנאמר בפסוק 8, הסבר את הרעיון המובע במטפורה שבפסוק 7

באופן אופטימי או באופן פסימי. בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

ב. (1) קרא גם קהלת, י"ב, 9-10.

על פי פסוקים אלה, הסבר מהי המטרה של קהלת בשיתוף הקורא בדברי חכמתו.

בסס את דבריך על שתי ראיות מפסוקים אלה. (4 נקודות)

(2) קרא גם קהלת, י"ב, 13. הנאמר בפסוק זה אינו עולה בקנה אחד עם הנאמר בקהלת,

י"ב, 9-10. הסבר קביעה זו. (4 נקודות)

שים לב:
המשך הבחינה בעמוד 10.

7. קרא אסתר, ז'.

א ויבא המלך והמזן לשותות
 ב עם-אסתר המלכה: ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני
 במשתה היו מה-שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה-
 ג בקשתך עד-חצי המלכות ותעש: ותען אסתר המלכה
 ותאמר אם-מצאתי חן בעיניך המלך ואס-על-המלך טוב
 ד תנתן-לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי: כי נמפרנו אני
 ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמפרנו
 ה החדשתי כי אין הצר שזה בנזק המלך: ויאמר
 המלך אחר-שורש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואיזה
 ו הוא אשר-מלאו לבו לעשות כן: ותאמר אסתר איש צר ואויב
 ז המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה: והמלך
 קם בחמתו ממשתה היון אל-גנת הביתן והמן עמד לבקש
 על-נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי-כלתה אליו הרעה
 ח מאת המלך: והמלך שב מגנת הביתן אל-בית משתה
 היון והמן נפל על-המטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך
 ט הגם לכבוש את-המלכה עמי בבית הדבר יצא מפני המלך
 ופני המן חפו: ויאמר חרבונה אחד מן-הסריסים לפני
 המלך גם הנה-העין אשר-עשה המן למרדכי אשר דבר-טוב
 על-המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה ויאמר המלך
 י תלהו עליו: ויתלו את-המן על-העין אשר-הכין למרדכי
 וחתת המלך שכבה:

א. (1) קרא פסוק 8 בקטע שלפניך ואת הפירוש של רש"י לפסוק.

"והמן נפל" – המלאך דחפו.

מהו הקושי בפסוק, ומהו הפתרון של רש"י לקושי זה? הסבר את דבריך.

(4 נקודות)

(2) קרא פסוקים 8-10 בקטע שלפניך וגם **משלי**, כ"ו, 27.

כָּהֵן שָׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגִלְגַּל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב.

בפסוק זה ממשלי מובע רעיון המתיישב עם התיאור שבפסוקים 8-10 בקטע שלפניך.

הסבר קביעה זו. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 1-8 בקטע שלפניך, ואת דברי אדל ברלין שלפניך.

אסתר זכאית לאשראי על הצעת הפרטים לתכנית שעליה המליץ מרדכי בקווים כלליים בלבד.

מרדכי אמר לה ללכת למלך ולהתחנן על עמה, אך הוא לא אמר לה מתי או איך לעשות זאת.

אסתר היא המתכננת ומוציאה לפועל את התכנית המיועדת ליידע את המלך ולחשוף את

האויב.

(מקרא לישראל, "אסתר")

חכמתה של אסתר באה לידי ביטוי בדרך שבה היא מספרת למלך על האויב כדי להציל את

העם היהודי. הסבר קביעה זו, ובסס אותה על הקטע מאסתר, ז' שלפניך. (10 נקודות)

- יח והיהודיים אשר בשושן נקהלו בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו ונזח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה: על-כן היהודים הפרזים הישבים בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחודש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלח מנות איש לרעהו: וכתב מרדכי את-הדברים האלה וישלח ספרים אל-כל-היהודים אשר בכל-מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים: לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר לחודש אדר ואת יום-חמשה עשר בו בכל-שנה ושנה: כימים אשר נזחו בהם היהודים מאביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאבינים: וקבל היהודים את אשר-החלו לעשות ואת אשר-כתב מרדכי אליהם: כי המן בן-המדתא האגגי צרר כל-היהודים חשב על-היהודים לאבדם והפל פור הוא הגדל להמם ולאבדם: ובבאה לפני המלך אמר עס-הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר-חשב על-היהודים על-דאשו ותלו אתו ואת-בניו על-העץ: על-כן קראו לימים האלה פורים על-שם הפור על-כן על-כל-דברי האגרת הזאת ומה-דאו על-פכה ומה הגיע אליהם: קימו וקבל היהודים עליהם ועל-זרעם ועל כל-הנלוים עליהם ולא יעבור להיות עשים את-שני הימים האלה פתתבם וכזמנם בכל-שנה ושנה: והימים האלה נזכרים ונעשים בכל-דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא-יסוף מזרעם: וכתב אסתר המלכה בת-אביחיל ומרדכי היהודי את-כל-תקף לקים את אגרת הפרים הזאת השנית: וישלח ספרים אל-כל-היהודים אל-שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשורוש דברי שלום ואמת: לקים את-ימי הפרים האלה בזמניהם כאשר קים
- והיהודים
הפרזים

עֲלֵיהֶם מִדְּבַר הַיְּהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמֶּלֶכָה וְכַאֲשֶׁר קִיְמוּ עַל-
לֵב נַפְשָׁם וְעַל-זֶרְעָם דְּבַר הַצּוֹמֹת וְזַעֲקָתָם: וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר
קִים דְּבַר הַפָּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר:

א. (1) הקטע שלפניך מסביר את מקור שם חג "פורים", מהו ההסבר? בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

(2) קרא את פסוק 22 ואת פסוק 28 בקטע שלפניך וגם **דברים**, ט"ז, 11-15.

ציין שני יסודות דומים בשני החגים הנזכרים בקטעים אלה, והסבר את התרומה של הדמיון בין החגים למעמד של חג פורים.

(8 נקודות)

ב. קרא פסוקים 29-30 בקטע שלפניך וגם **אסתר**, ג', 9-13.

בכל אחד מן הקטעים האלה נזכרים השורש כ-ת-ב והשורש ש-ל-ח.

הסבר כיצד השימוש בשני השורשים האלה בשני הקטעים מדגים את הרעיון המובע בפסוק 22. (8 נקודות)

בהצלחה!